

С.М. Кушнір
кандидат юридичних наук
(Запорізький національний університет)

УДК 342.9

ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ В УКРАЇНІ

Досліджено особливості правових гарантій забезпечення законності в Україні. Виділено проблеми сучасного стану правових гарантій забезпечення законності в Україні, їх реалізації на практиці. Проаналізовано можливості удосконалення правових гарантій забезпечення законності в Україні.

Ключові слова: *правові гарантії, забезпечення законності, правоохоронні органи, Конституція України, Кримінальний процесуальний кодекс України, захист прав і свобод людини, державне управління.*

Исследуются особенности правовых гарантий обеспечения законности в Украине. Выделяются проблемы современного состояния правовых гарантий обеспечения законности в Украине, их реализации на практике. Анализируются возможности совершенствования правовых гарантий обеспечения законности в Украине.

Ключевые слова: *правовые гарантии, обеспечение законности, правоохранительные органы, Конституция Украины, Уголовный процессуальный кодекс Украины, защита прав и свобод человека, государственное управление.*

In the scientific article analyzes the legal guarantees of legality in Ukraine. Provision problems present state legal guarantees of legality in Ukraine, their implementation in practice. Identify ways (means) the rule of law, guarantees of legality.

Keywords: *legal guarantees of legality, law enforcement agencies, the constitution of Ukraine, the Criminal Procedure Code of Ukraine and the protection of human rights, governance.*

Постановка проблеми. Конституція України зобов'язує усі державні, громадські, господарські та інші установи здійснювати свою діяльність у режимі суворого дотримання чинного законодавства. На сучасному етапі розвитку українського суспільства функція забезпечення законності є однією з найважливіших основних внутрішніх функцій демократичної, соціальної, правової держави, сутність якої полягає у реформі правоохоронної діяльності, охороні конституційного ладу, захисті прав і законних інтересів громадян, охороні встановленого правопорядку та законності, боротьбі зі злочинністю, приведенні діяльності правоохоронних органів до європейських стандартів з посиленням функції громадського контролю [1, с. 289].

Оскільки Україна прагне до європейської інтеграції, що потребує оновлення всіх форм забезпечення законності та правопорядку, необхідно вивчити та проаналізувати комплексні дослідження теоретичних і практичних проблем реалізації правових гарантій забезпечення законно-

сті в Україні, а також виокремити найбільш ефективні пропозиції щодо покращення забезпечення законності та правопорядку в Україні.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Серед вчених, які досліджували питання забезпечення законності та правопорядку в Україні, В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, А.В. Головач, І.П. Жилко, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, О.В. Кривов'яз, О.П. Кучинська, Р.С. Мельник, С.Г. Стеценко, О. Тищенко, І. Тітко, В.В. Цветков, С.О. Шатрова, В.С. Шестак, В.М. Юрчишин та ін.

Питання удосконалення правових гарантій забезпечення законності в Україні знайшло свій розвиток в працях таких науковців, як І.І. Мотиль, О.В. Панасюк, В.В. Пахомов, І.Ю. Хомишин та інші, праці яких і стали науковим підґрунтям даного дослідження.

Метою наукової статті є всебічне наукове дослідження правових гарантій забезпечення законності в Україні.

Предметом наукової статті є особливості правових гарантій забезпечення законності в Україні.

Нормативне визначення законності, безперечно, є необхідною умовою функціонування будь-якої правової, соціальної та демократичної держави, зокрема, її правової системи, органів державної та публічної влади, населення тощо. В Україні принцип законності насамперед закріплено в Конституції України, де викладено в такій редакції: «органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України» (ст. 6), а також «органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України» (ст. 19) [2].

Однак деякі науковці законність визначають як «неухильне виконання законів і прийнятих відповідно до них інших правових актів державними органами, їх посадовими особами, громадянами, недержавними органами і організаціями» [3, с. 345]. Проаналізувавши зазначене визначення, а також дослідження В.В. Пахомова з цього питання, погоджуємось, що розуміння законності саме як «неухильного виконання законів і прийнятих відповідно до них правових актів» [3, с. 345] є більш прийнятним, ніж те, яке міститься в Конституції України, у статтях 6 та 19, в яких йдеться лише про виконання законів, оскільки беззаперечним є те, що органи державної влади, громадські організації та громадяни зобов'язані виконувати норми, що передбачені не лише в законах (законодавчих актах) а й у підзаконних правових актах. У зв'язку із цим науковці пропонують ч. 2 ст. 6 Конституції України викласти у такій редакції: «Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законодавчих та підзаконних актів України»; ч. 2 ст. 19 Конституції України – у такій редакції: «Органи

державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією, законодавчими та підзаконними актами України» [4, с. 587].

О.Ф. Скакун визначає законність як комплексне соціально-правове явище, що характеризує організацію і функціонування суспільства і держави на правових засадах. Термін «законність» є похідним від терміна «закон» і, будучи комплексним поняттям, охоплює всі сторони життя права – від його ролі у створенні закону до реалізації його норм в юридичній практиці. Законність відображає правовий характер організації суспільно-політичного життя, органічний зв'язок права і влади, права і держави, права і суспільства. Вимога законності рівною мірою стосується вищих органів державної влади, інших державних органів, які ухвалюють у межах своєї компетенції підзаконні акти (сфера правотворчості), безпосередніх виконавців законів – посадових осіб, а також громадських організацій, комерційних корпорацій, громадян (сфера правореалізації).

Важливо не тільки додержуватися законів, а й створювати справедливі, тобто правові закони. Правові закони повинні бути нормативним підґрунтям законності. Законність не є самоціллю, не є виконанням заради виконання, її призначення – додержання законів в ім'я торжества свободи, справедливості. Законність – явище прогресивне і покликане сприяти суспільному прогресу. В історії було чимало випадків, коли громадяни додержувалися законів, а законність порушувалася, коли «суворе додержання» у дійсності означало «суворе порушення» (наприклад, масові репресії за часів культу особи Сталіна в СРСР). У таких випадках закон не відповідав праву, потребам суспільного прогресу. Щоб у державі була «правозаконність», чинні закони, насамперед Конституція, повинні адекватно відображати правові принципи, загальнолюдські цінності. У сфері правотворчості це виражається в забезпеченні видання закону, який відповідає праву, Конституції [5, с. 446-447].

Схожу думку щодо визначення законності формулюють також В.В. Копейчиков та А.М. Колодій, які зазначають, що законність – явище багатогранне, її розглядають як принцип формування правової держави, як метод управління суспільством, як режим точного виконання закону. Законність трактують і як сукупність вимог, гарантій, що забезпечують порядок у державі. Важливе значення мають і такі категорії, як зміцнення законності, порушення законності, стан законності тощо.

Передусім зупинимось на законності як режимі точного виконання чинного закону, оскільки закон тільки тоді має соціальну цінність, коли він виконується. Тобто законність – це правовий режим точного виконання чинних законів усіма суб'єктами права у сфері правотворчості та правореалізації, в інших сферах життєдіяльності

людей; режим, за якого забезпечуються права і виконуються обов'язки людиною, державою і громадянським суспільством [6, с. 142].

Між тим Ю.П. Битяк наголошує, що законність повинна бути реальною. Закон став в Україні основним джерелом права, прийнятим відповідно до Конституції. Реальність законності гарантовано насамперед обов'язком державних органів та їх посадових осіб додержуватися її, відповідальністю перед народом України, а також судовим контролем (у тому числі з боку Конституційного Суду України), прокурорським наглядом, контролем з боку спеціально створених органів виконавчої влади (інспекцій, адміністрацій, комісій, комітетів) і правом громадян на звернення в державні та громадські органи, в тому числі, і в суд [7, с. 13], а також неабияке місце у гарантіях забезпечення законності посідає громадський контроль, оскільки «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування» (ст. 5) [2].

У науковій літературі визначаються способи (засоби) забезпечення законності, тобто «види діяльності організаційно-структурних формувань, практичні прийоми, операції, форми роботи, які ними використовуються» [8, с. 534]; принципи законності, тобто відправні засади, незаперечні засадничі вимоги, які лежать в основі формування норм права і ставляться до поведінки учасників правових відносин (верховенство закону щодо всіх правових актів, загальність законності, єдність розуміння і застосування законів на всій території їх дії, недопустимість протиставлення законності і доцільності, невідворотність відповідальності за правопорушення та обумовленість законності режимом демократії) та гарантії законності, тобто умови суспільного життя і заходи, що вживаються державою для забезпечення режиму законності і стабільного правопорядку [5, с. 449].

В.В. Пахомов вважає найбільш вдалим розуміння двох груп гарантій законності, запропоноване В.К. Колпаковим та О.В. Кузьменко, відповідно до якого перша група таких гарантій вважається умовами (передумовами) забезпечення режиму законності (політичні, економічні, ідеологічні, організаційні); друга – спеціальними засобами забезпечення режиму законності, до яких автори відносять: а) організаційно-структурні формування, а саме державні органи і недержавні структури, на які покладено обов'язок з підтримання і зміцнення режиму законності; б) організаційно-правові методи, а саме види діяльності організаційно-структурних формувань, практичні прийоми, операції, форми роботи, які ними використовуються для забезпечення законності, взаємодія яких (організаційно-структурних формувань і організаційно-правових методів) утворює особливий державно-правовий механізм забезпечення законності [8, с. 332-333, 4, с. 588].

І.І. Мотиль виокремлює такі сутнісні ознаки функції забезпечення законності та правопорядку соціальної правової держави:

а) спрямованість діяльності держави на охорону прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, захист правопорядку; б) здійснення спеціально створеними органами, які комплектуються спеціалістами, відповідного профілю; в) застосування юридичних заходів впливу, у тому числі й заходів державного примусу; г) можливість застосування цих засобів лише в межах закону.

Систему правоохоронних органів в Україні, що реалізують функцію забезпечення законності та правопорядку, законодавчо закріплено в Законі України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів» [9]. Це органи прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки, митні органи, органи охорони державного кордону, органи державної податкової служби, державної контрольно-ревізійної служби, рибоохорони, державної лісової охорони та інші органи, які здійснюють правоохоронні та правозастосовні функції [1, с. 290-291].

Щодо забезпечення принципу законності під час здійснення кримінального провадження, то законодавець визначив його у Кримінальному процесуальному кодексі України від 13.04.2012 у такій редакції: «Під час кримінального провадження суд, слідчий суддя, прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий, інші службові особи органів державної влади зобов'язані неухильно додержуватися вимог Конституції України, цього Кодексу, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства.

Прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий зобов'язані всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявити як ті обставини, що викривають, так і ті, що виправдовують підозрюваного, обвинуваченого, а також обставини, що пом'якшують чи обтяжують його покарання, надати їм належну правову оцінку та забезпечити прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень.

Закони та інші нормативно-правові акти України, положення яких стосуються кримінального провадження, повинні відповідати Кримінальному процесуальному кодексу України. При здійсненні кримінального провадження не може застосовуватися закон, який суперечить Кримінальному процесуальному кодексу України. У разі якщо норми Кримінального процесуального кодексу України суперечать міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, застосовуються положення відповідного міжнародного договору України.

Кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. У випадках, коли положення Кримінального процесуального кодексу України не регулюють або неоднозначно регулюють питання кримінального провадження, застосовуються загальні засади кримінального провадження, визначені ч. 1 ст. 7 Кримінального процесуального

кодексу України (ст. 9) [10].

Проаналізувавши вищевказане положення кримінально-процесуального закону, зазначимо, що в цілому воно відповідає вимогам Конституції України та взагалі сприяє європейській інтеграції України. Зокрема, важливим є те, що у новому Кримінальному процесуальному кодексі України законодавець серед нормативно-правових актів України (Конституція України, положення вказаного кодексу та інші акти законодавства), вимог яких зобов'язані неухильно дотримуватися органи державної влади, що здійснюють кримінальне провадження, окремо виділив «міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України» (ч. 1 ст. 9 КПК України, ст. 9 КУ) [10, 2]. Крім цього, зауважимо, що поняття законності у вже не чинному Кримінально-процесуального кодексу України від 28.12.1960 взагалі було відсутнє [11].

Особлива роль у здійсненні функції забезпечення законності і правопорядку надається формам і методам діяльності міліції, на яку в сучасних умовах розвитку правової держави владою покладено виконання ролі гаранта суспільного спокою і злагоди і яка, у свою чергу, виконує правоохоронну функцію держави.

Проаналізувавши правові форми здійснення функцій держави в діяльності органів внутрішніх справ, І.І. Мотиль визначив, що правотворча форма здійснюється шляхом прийняття відомчих нормативно-правових актів і участі у підготовці проектів законодавчих актів. Правотворча діяльність самих органів внутрішніх справ здійснюється шляхом видання статутів, інструкцій МВС України, різних положень. Проте нормотворчість в діяльності органів внутрішніх справ не посідає провідного місця. Значно більший об'єм в їх діяльності реалізується у формі правозастосування. У свою чергу, правозастосовна діяльність реалізується органами внутрішніх справ у сферах як внутрішнього, так і зовнішнього управління. Ще одна правова форма діяльності ОВС – правозабезпечувальна, яка у діяльності органів внутрішніх справ має здебільшого правоохоронний характер, але може мати й контрольно-наглядовий.

До неправових форм діяльності ОВС І.І. Мотиль відніс такі види: 1) організаційна форма (планування проведення організаційних нарад; інструктаж, обмін досвідом; вивчення і оцінка обстановки; проведення конференцій, спостереження, оцінка, прогноз соціальних явищ протиправного характеру та ін.); 2) інформаційна форма реалізації функцій держави (виступає як передумова для правотворчої, правозастосовної і організаційної діяльності і виражається у збиранні матеріалів, їх аналізі, підготовці і обробці інформаційного матеріалу, звітів, обміні інформацією, випуску бюлетенів та інших видань, накопиченні матеріалів про осіб, схильних до вчинення злочинів); 3) ідеологічна форма (виявляється у правовому вихованні громадян у дусі часу; включає знання, дотримання і повагу законів, конституційних

прав і свобод громадян та ін.); 4) економічна форма реалізації функції забезпечення законності і правопорядку (включає в себе організаційно-виробничу, організаційно-розподільчу, діяльність по розподілу фінансових, технічних та інших засобів та організаційно-господарську).

Таким чином, І.І. Мотиль стверджує, що форми реалізації функції забезпечення законності і правопорядку в демократичній, соціальній, правовій державі характеризуються взаємодією і взаємопереходами правових і неправових форм здійснення функцій правоохоронних органів [1, с. 292-293].

Зауважимо, що функцію забезпечення законності органами внутрішніх справ України (міліцією) нормативно закріплено у Законі України «Про міліцію» в такій редакції: «Діяльність міліції будується на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами, громадськими організаціями й населенням» (ч. 1 ст. 3); «міліція виконує свої завдання неупереджено, у точній відповідності з законом. Ніякі виняткові обставини або вказівки службових осіб не можуть бути підставою для будь-яких незаконних дій або бездіяльності міліції» (ч. 1 ст. 5); «міліція зобов'язана забезпечувати в межах своїх повноважень додержання вимог закону, виконання та контроль за рішеннями сільських, селищних, міських рад з питань охорони громадського порядку, торгівлі, утримання тварин у домашніх умовах, додержання тиші в громадських місцях тощо, а також контролювати утримання в належній чистоті вулиць, прибудинкових територій і дворів у містах та інших населених пунктах» (п. 26 ч. 1 ст. 10). Важливим також є те, що «правовою основою діяльності міліції є: Конституція України, зазначений Закон, інші законодавчі акти України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні акти Міністерства внутрішніх справ України, Загальна декларація прав людини, міжнародні правові норми, ратифіковані у встановленому порядку» (ст. 4) [12].

Проте вважаємо, що було б за доцільне узагальнити гарантії забезпечення законності в діяльності міліції в окремій нормі закону, як це викладено у проекті Закону України «Про поліцію»: «Поліція діє лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Співробітники поліції при виконанні покладених на них завдань не мають права порушувати Конституцію та закони України із посиланням на службову, політичну, економічну доцільність, накази (доручення, розпорядження, вказівки тощо) вищестоящих органів, окремих начальників, посадових та службових осіб» (ст. 6) [13].

Аналізуючи співвідношення правопорядку та законності, І.Ю. Хомишин встановив, що між ними наявні взаємозв'язки, які зумовлюють їх взаємну детермінованість. Розгляд сутності феноменів правового порядку та законності дає змогу зробити висновок, що вони

співвідносяться в такий спосіб:

1) правопорядок являє собою мету правового регулювання, саме для його досягнення видаються закони та інші нормативно-правові акти, періодично удосконалюється законодавство, вживаються заходи для зміцнення законності;

2) не можна домогтися правопорядку іншими способами, крім удосконалення правового регулювання та забезпечення законності;

3) зміцнення законності закономірно і неминуче приводить до зміцнення правопорядку;

4) конкретний зміст правопорядку залежить від змісту законності [14, с. 407].

Крім цього, однією з гарантій забезпечення законності є прокурорський нагляд, який нормативно закріплено у Законі України «Про прокуратуру». «Прокурорський нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом Міністрів України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, органами державного і господарського управління та контролю, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими Радами, їх виконавчими органами, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, підприємствами, установами і організаціями, незалежно від форм власності, підпорядкованості та приналежності, посадовими особами та громадянами здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами» (ст. 1) [15].

Особливе значення має прокурорський нагляд за досудовим слідством. Діючи в найгострішій сфері соціальної практики, органи досудового розслідування зобов'язані чітко і неухильно виконувати всі вимоги кримінально-процесуального закону і провадити розслідування кримінальної справи у суворій відповідності до них. Детальна регламентація слідчого процесу й точне виконання слідчим усіх процесуальних вимог гарантують правильне встановлення фактичних обставин справи та прийняття у ній законного і обґрунтованого рішення. З метою уникнення будь-яких порушень цих вимог, свавілля та суб'єктивізму при розслідуванні справи встановлено жорсткий прокурорський нагляд за законністю кожної виконаної слідчої дії та законністю кожного прийнятого слідчим рішення [16, с. 26], тобто саме прокуратура здійснює «нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, а також нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян» (п. 3, 4 ч. 1 ст. 5) [15].

Але сам факт забезпечення законності при розслідуванні кримінальної справи ще не гарантує її повного і якісного розслідування, тому суди повертали чимало справ для проведення додаткового

розслідування. У зв'язку з прийняттям нового КПК України, що ліквідував архаїчний кримінально-процесуальний інститут додаткового розслідування, гостро постало питання про необхідність забезпечення не тільки законного, а й якісного розслідування кримінальної справи під час досудового провадження. Виконання цього відповідального завдання ст. 36 КПК 2012 року України покладається на наглядаючого прокурора, який наділений широкими повноваженнями щодо процесуального керівництва досудовим розслідуванням [10]. Поза тим, на думку В.М. Юрчишина, законодавець окремо не виділив повноважень, за допомогою яких прокурор реалізує цю функцію, вважаючи, що будь-яке із повноважень прокурора, визначених ч. 2 ст. 36 КПК України, може бути використаним для здійснення функції процесуального керівництва досудовим розслідуванням [16, с. 26].

Висновки. Підсумовуючи, можна зазначити, що в умовах демократизації українського суспільства, вибору європейського шляху розвитку нашої країни, існує гостра потреба у переосмисленні функції законності та правопорядку української держави [1, с. 295].

Соціальна нормативність вносить упорядкованість у реальне життя, і це її об'єктивна властивість. Виникнення та здійснення правового порядку виступає закономірністю соціального розвитку. Але визнання об'єктивної необхідності правопорядку не означає, що він формується стихійно. Навпаки, лише тоді, коли люди зі знанням справи і професійно використовують юридичні можливості та важелі і на вимоги соціальної нормативності накладають чітку правову урегульованість (нормативність), можливе досягнення поставленої мети. Суспільство потребує впорядкування найважливіших сфер людського співіснування, що й робиться правовими засобами. Будь-яка безсистемність, анархізм негайно завдають шкоди інтересам суспільства і людини. Навпаки, висока організованість, упорядкованість і узгодженість забезпечують додержання прав, свобод та законних інтересів учасників суспільних відносин [14, с. 406].

Проаналізовані нами правові гарантії забезпечення законності в Україні зумовлюють перспективність подальшого наукового дослідження даної тематики, що має як теоретичне, так і практичне значення.

Бібліографічні посилання

1. Мотиль І.І. Функція забезпечення законності та правопорядку в діяльності міліції України: поняття та значення / І.І. Мотиль // Право та управління. – 2011. – № 1. – С. 289–296.
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Андрійко О.Ф. Поняття і система засобів забезпечення законності у державному управлінні / Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / О.Ф. Андрійко; ред. кол. : В.Б. Авер'янов (голова). – К., 2004. – Т. 1 : Загальна частина.
4. Пахомов В.В. Поняття та види способів забезпечення законності в державному

управлінні [Електронний ресурс] / В.В. Пахомов // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 587–591. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-3/11pvvvdu.pdf>.

5. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підручник / О.Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х., 2001.
6. Правознавство : підручник / за заг. ред. В.В. Копейчикова, А.М. Колодія. – К., 2006.
7. Адміністративне право України : підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, О.В. Дьяченко та ін. ; за ред. Ю.П. Битяка. – К., 2007.
8. Колпаков В.К. Адміністративне право України : підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К., 2003.
9. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23.12.1993 № 3781-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
10. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
11. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 № 1001-05 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.
12. Про міліцію : Закон України від 20 грудня 1990 року № 565-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
13. Про поліцію : Проект закону України, зареєстрований у ВРУ від 03.07.2012 року за № 10688 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=43877.
14. Хомишин І.Ю. Правовий механізм забезпечення правопорядку на місцевому рівні / І.Ю. Хомишин // Митна справа. – 2012. – № 2 (80). – Ч. 2. – Кн. 2. – С. 404–408.
15. Про прокуратуру : Закон України від 5 листопада 1991 року № 1789-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
16. Юрчишин В.М. Прокурор як керівник досудового розслідування / В.М. Юрчишин // Адвокат. – 2012. – № 7 (142). – С. 26–30.

Надійшла до редакції 25.12.2012

Є.О. Легеза

кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95

ПРОЦЕДУРА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ОВС ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ КОМЕРЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ

Розглянуто надання адміністративних послуг ОВС під час проведення масових заходів комерційного характеру. Зокрема, охарактеризовано процедуру надання зазначеної послуги в сучасних умовах.

Ключові слова: послуга, адміністративна послуга, адміністративна послуга ОВС під час проведення масових заходів комерційного характеру.

Освещено предоставление административных услуг ОВД во время проведения массовых мероприятий коммерческого характера. В частности, охарактеризована процедура предоставления указанной услуги в совре-